

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VLASTIVĚDA

5.ročník

**inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské
a informační gramotnosti**

NÁROD SOBĚ

**umělecké obory významných osobností, skladby Smetany a
Dvořáka, časová osa, vyhledávání slov v textu, vyhledávání
informací-tajenka, řešení jednotlivých úkolů**

vl.znak: UM-ČaJS

NÁROD SOBĚ

Po krátkém období absolutistické vlády uvolnil císař František Josef I. poměry v Rakousku. To umožnilo opět vydávat české knihy a noviny. Byly zakládány čtenářské, pěvecké a divadelní spolky. Vedle nich byla založena i tělovýchovná organizace Sokol.

Rozmach českého národa se zejména výrazně projevoval v oblasti školství a kultury. Povinná školní docházka byla rozšířena ze šesti let na osm let. Vedle husté sítě obecného školství vznikaly i měšťanské školy, odborné školy a ve větších městech gymnázia a reálky. Koncem 19.století skoro všechno obyvatelstvo v českých zemích umělo číst, psát a počítat. Říkáme, že bylo gramotné.

Od roku 1882 měli Češi i svou univerzitu jako nejvyšší školu. Působilo na ní mnoho českých vědců. Největšího věhlasu si získal profesor Tomáš Garrigue Masaryk. Vyrostla nová generace českých spisovatelů, básníků, architektů, hudebních skladatelů, sochařů i malířů. Vzrostl zájem o četbu knih. Zřizovaly se lidové knihovny. Docházelo k bouřlivé výstavbě měst, kde se stavěly továrny, nádraží, tržnice, školy, mosty a divadla.

Začala sbírka na stavbu českého Národního divadla. Velký sen národních buditelů se splnil. Divadlo bylo počátkem 80.let 19.století postaveno. Na jeho výzdobě se podíleli významní čeští sochaři a malíři. A i když krátce po jeho slavnostním otevření v něm vypukl požár, který budovu téměř zničil, v roce 1883 bylo otevřeno znovu představením opery Bedřicha Smetany Libuše.

Vedle hudebního skladatele Bedřicha Smetany ještě většího uznání v celé Evropě i v Americe dosáhlo hudební dílo Antonína Dvořáka.

Sochařství si libovalo v tvorbě pomníků. Nejznámější sochou se v té době stala socha sv.Václava na Václavském náměstí v Praze, kterou vytvořil Josef Václav Myslbek.

České malířství vycházelo z tvorby Josefa Mánesa. Hlavním tématem jeho obrazů byl venkovský člověk.

1. Víte, v jakém uměleckém oboru se proslavily tyto osobnosti? Napište jména do správného sloupečku.

-Mikoláš Aleš, Svatopluk Čech, Bedřich Smetana, Vojtěch Hynais, Jan Neruda, Josef Václav Sládek, Antonín Dvořák, Josef Mánes, Božena Němcová, Alois Jirásek, Josef Václav Myslbek, Jaroslav Vrchlický

2. Rozdělte skladby mezi skladatele:

LIBUŠE

PRODANÁ NEVĚSTA

RUSALKA

HUBIČKA

ANTONÍN DVOŘÁK

JAKOBÍN

BEDŘICH SMETANA

NOVOSVĚTSKÁ SYMFONIE

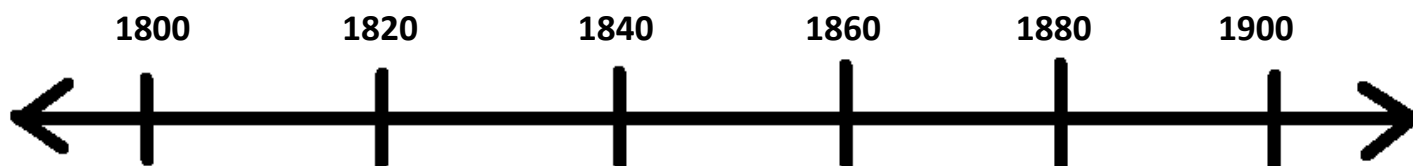
BRANIBOŘI V ČECHÁCH

SLOVANSKÉ TANCE

DALIBOR

3. Vyznačte na časovou osu tato období:

- vznik Rakouska-Uherska
- otevření první české univerzity v Praze
- položení základní kamenů Národního divadla
- slavnostní otevření Národního divadla
- znovuotevření Národního divadla

4.Vyhledejte v textu slova, která tam nepatří. Ta vypište postupně na linky a přečtěte.

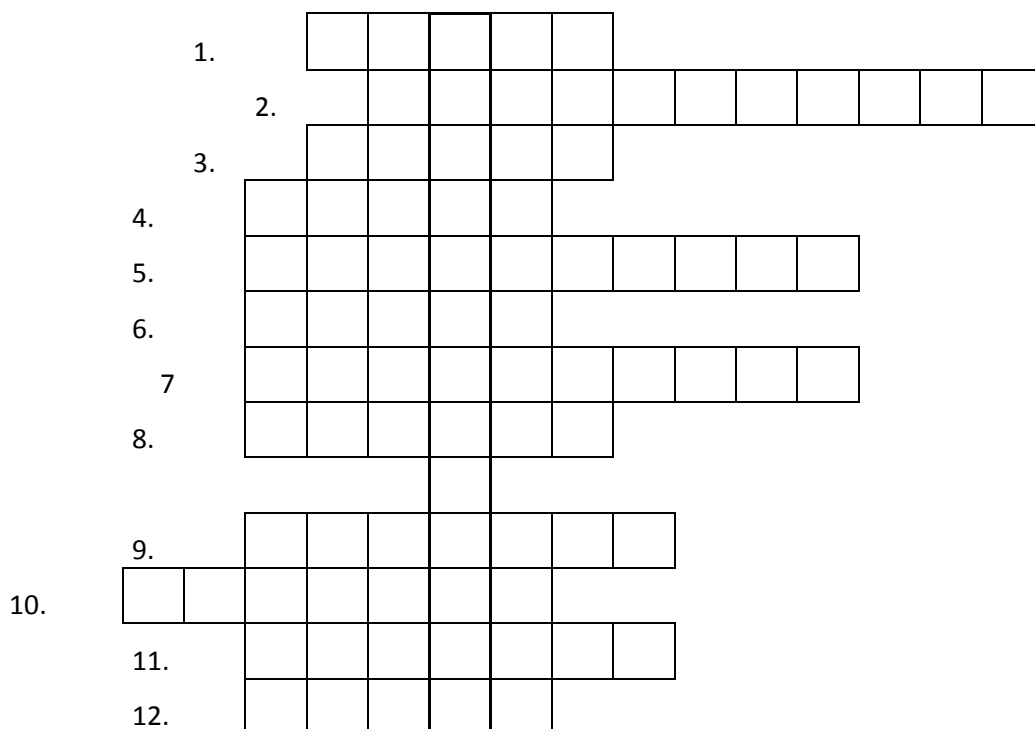
Po krátkém období absolutistické vlády uvolnil císař František Miroslav Josef I. poměry v Rakousku Tyrš. To umožnilo opět vydávat české a knihy a noviny. Rozmach Jindřich českého národa se zejména výrazně projevoval v oblasti školství Fügner a kultury. Povinná školní docházka byla založili rozšířena ze šesti let na osm let. Koncem 19.století Sokol skoro všechno obyvatelstvo který v českých zemích umělo číst, měl psát a počítat pečovat. Od roku 1882 měli Češi i o svou univerzitu jako nejvyšší duševní školu. Působilo na ní mnoho českých i vědců. Vyrostla nová tělesný generace českých rozvoj spisovatelů, básníků, architektů, hudebních skladatelů, sochařů i malířů národa.

.....

.....

5.Vyluštěte tajenku. Zjistíte, jaké ocenění získal Jaroslav Seifert za literaturu.

- 1.Jaké je druhé křestní jméno autora slavné básně Máj?
- 2.Jak lidé říkali Národnímu divadlu?
- 3.Kdo je autorem pohádky Pták Ohnivák?
- 4.Jaký malíř vyzdobil orloj Staroměstské radnice v Praze?
- 5.Kde zazněla poprvé píseň Kde domov můj?
- 6.Jak se nazýval tělovýchovný spolek, který vznikl ve 2.pol.19.st.?
- 7.Jak se nazývá vysoká škola?
- 8.Kdo je autorem opony Národního divadla?
- X
- 9.Kdo napsal pohádku Sůl nad zlato?
- 10.Kdo je autorem sochy sv.Václava na Václavském náměstí?
- 11.Na co především se zaměřovalo sochařství té doby?
- 12.Kdo stál v čele Rakouska-Uherska?

TAJENKA:.....

ŘEŠENÍ:

1. Jakými uměleckými obory se zabývali titi umělci? Napište jména do správného sloupečku.

Mikoláš Aleš
Vojtěch Hynais
Josef Mánes

Josef Václav Myslbek

Svatopluk Čech
Jan Neruda
Josef Václav Sládek
Božena Němcová
Alois Jirásek
Jaroslav Vrchlický

Bedřich Smetana
Antonín Dvořák

2. Rozdělte skladby mezi skladatele:

ANTONÍN DVOŘÁK

Rusalka
Jakobín
Novosvětská symfonie
Slovanské tance

BEDŘICH SMETANA

Libuše
Prodaná nevěsta
Hubička
Braniboři v Čechách
Dalibor

3. Vyznačte na časovou osu tato období:

1867-vznik Rakouska-Uherska

1882-otevření první české univerzity v Praze

1868-položení základní kamenů Národního divadla

1881-slavnostní otevření Národního divadla

1883-znovuotevření národního divadla

4. Vyhledejte v textu slova, která tam nepatří. Ta vypište postupně na linky a přečtěte.

Po krátkém období absolutistické vlády uvolnil císař František **Miroslav** Josef I. poměry v Rakousku **Tyrš**. To umožnilo opět vydávat české **a** knihy a noviny. Rozmach **Jindřich** českého národa se zejména výrazně projevoval v oblasti školství **Fügner** a kultury. Povinná školní docházka byla **založili** rozšířena ze šesti let na osm let. Koncem 19. století **Sokol** skoro všechno obyvatelstvo **který** v českých zemích umělo číst, **měl** psát a počítat **pečovat**. Od roku 1882 měli Češi i **o** svou univerzitu jako nejvyšší **duševní** školu. Působilo na ní mnoho českých **i** vědců. Vyrostla nová **tělesný** generace českých **rozvoj** spisovatelů, básníků, architektů, hudebních skladatelů, sochařů i malířů **národa**.

Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner založili Sokol, který měl pečovat o duševní i tělesný rozvoj národa.

10.

H	Y	N	E	K
---	---	---	---	---

	P	O	K	L	A	D	N	I	Č	K	A
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

E	R	B	E	N
---	---	---	---	---

M	Á	N	E	S
---	---	---	---	---

F	I	D	L	O	V	A	Č	K	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

S	O	K	O	L
---	---	---	---	---

U	N	I	V	E	R	Z	I	T	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

H	Y	N	A	I	S
---	---	---	---	---	---

--	--

N	Ě	M	C	O	V	Á
---	---	---	---	---	---	---

P	O	M	N	Í	K	Y
---	---	---	---	---	---	---

C	Í	S	A	Ř
---	---	---	---	---

UŽITÉ ODKAZY:

[http://i.lidovky.cz/09/033/Ingal/MTR29eea5_music_notes_for_graphic_design\[1\].jpg](http://i.lidovky.cz/09/033/Ingal/MTR29eea5_music_notes_for_graphic_design[1].jpg)

<http://deosum.com/Images/psani.gif>

<http://www.gvp.cz/studenti/2010/renesance/david.jpg>

http://www.zskunratice.cz/files/content/598/title_image/full_paleta.png

UŽITÁ LITERATURA:

-Vlastivěda 5, učebnice pro 5.ročník základní školy. Významné události nových českých dějin, nakladatelství Nová škola